

Tax Free: sayyohlar O'zbekistonda amalga oshirilgan xaridlaridan QQSni qanday qaytaradilar

2026 22 Iyul

TAX FREE - O'zbekiston bo'ylab foydali sayohatlar

Sayyohlar uchun ochiq mamlakat

O'zbekiston – noyob sayyohlik yo'nalishi va turizm iqtisodiyotning strategik sektori sifatida e'tirof etilgan mamlakat. YUNESKOning qadimiy shaharlari – buyuk me'moriy merosga ega Samarqand, Buxoro va Xiva, O'zbekistonning janubiy shaharlari – Shahrizabz, Termiz, shuningdek, Farg'ona vodiysining o'ziga xos madaniyati va jonli tabiati bilan ajralib turadigan o'ziga xos shaharlari uzoq vaqtdan beri butun dunyodan kelgan sayyohlar uchun tashrif buyurish shart bo'lgan (must visit) joylar ro'yxatida birinchi o'rinni egallab kelmoqda. O'zbekiston eng xavfsiz sayyohlik yo'nalishi bo'lib, bu yerda sayyohlarning qulayligi uchun ko'plab mehmonxonalar va mehmonxonalarda yuqori darajadagi xizmat ko'rsatiladi, xavfsizlik uchun esa sayyohlik politsiyasi va huquq-tartibot organlari mas'uldir. Endilikda O'zbekistonda sayyohlar sarflangan pul mablag'larini qaytarib olishlari mumkin.

O'zbekistondagi Tax Free tizimi

Tax Free tizimi – qo'shilgan qiymat solig'ini (QQS) qaytarishning xalqaro tizimidir. Chet elda xarid qiladigan sayohatchilar tovar va xizmatlar qiymatining bu qismini to'lashlari shart emas, chunki ular tashrif buyuradigan mamlakat fuqarolari emas. Shu sababli, sayyohlar xorijiy sayohatlardagi xaridlar uchun QQS summasini qaytarib olishlari mumkin. O'zbekistonda bu tizim ilk bor 2023-yil 1-yanvardan joriy etildi. Ayni paytda QQSni qaytarish tizimi mamlakatning 5 ta xalqaro aeroportida – Toshkent, Samarqand, Buxoro, Farg'ona va Urganchda amal qilmoqda.

Tax Free qanday ishlaydi

Tizimning mohiyati shundaki, xorijiy sayyoh O'zbekistondagi istalgan savdo nuqtalarida amalga oshirgan xaridlari uchun QQSning bir qismini qaytarib olishi mumkin. Bunday tizim dunyoning 50 ga yaqin davlatida ishlaydi, u yerda sayyohlarga mamlakatdan chiqishda QQS qaytariladi.

Asosiy shartlar:

- xaridor chet el fuqarosi bo'lishi kerak;
- xarid summasi kamida 300 ming so'm bo'lishi kerak;
- tovar ishlatilmagan va qadoqlangan bo'lishi kerak;
- chek Tax Free tizimida ro'yxatdan o'tkazilishi shart.

Yangi islohot

2026-yil mart oyida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Chet el fuqarolariga qo'shilgan qiymat solig'ini qaytarish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori qabul qilindi.

Qarorga ko'ra, 2026-yil 1-apreldan boshlab:

- respublikaning barcha xalqaro aeroportlarida xorijiy fuqarolar uchun qo'shilgan qiymat solig'ini (QQS) qaytarish tizimi joriy etiladi;
- chet el fuqarolariga o'z tanloviga ko'ra QQSni naqd pulda qaytarib olish imkoniyati beriladi. Bunda, belgilangan QQS stavkasi summasining 85 foizi chet el fuqarosiga qaytariladi, 15 foizi esa "tax free" tizimi operatori xizmatlariga haq to'lashga yo'naltiriladi;
- chet el fuqarosining bank kartasiga QQSni qaytarish tovar olib chiqib ketilgandan keyin 3 ish kunidan kechiktirmay amalga oshiriladi;

- QQSni qaytarish mumkin bo'lgan xaridning eng kam summasi 300 ming so'm (QQSni hisobga olgan holda) etib belgilanadi;
- "tax free" tizimi tatbiq etiladigan tovarlarning cheklangan ro'yxati (oziq-ovqat mahsulotlaridan tashqari) bekor qilinadi.

Qarorda nazarda tutilgan muhim o'zgarishlar:

Endi QQSni qaytarish tizimi nafaqat aeroport va vokzallarda, balki chegara bojxona postlarida ham bosqichma-bosqich joriy etiladi. Bundan tashqari, tizimga nafaqat yirik savdo markazlari, balki chakana savdo shoxobchalari ham keng jalb etiladi.

Chet el fuqarolari uchun sotib olingan tovarlar uchun QQSni qaytarish tartibi soddalashtiriladi. Hisob-kitoblarning shaffofligini ta'minlash maqsadida raqamli texnologiyalar va mobil ilovalardan keng foydalanish rejalashtirilmoqda.

Shuningdek, byudjet va korporativ buyurtmachilar birinchi navbatda mahalliy ishlab chiqaruvchilardan tovarlar va xizmatlarni, shu jumladan audit va soliq maslahati xizmatlarini xarid qilish imkoniyatlarini o'rganishlari shartligi belgilandi.

Pulni qanday qaytarish mumkin

- * "Soliq" mobil ilovasini App Store yoki Play Market'dan yuklab olish zarur.
- * "Umumiy xizmatlar" bo'limida "Tax Free"ni tanlash va xarid qilingan tovarlar uchun QR-kodli cheklarni skanerlash lozim.
- * Uchishdan oldin aeroportdagi Tax Free peshtaxtasiga murojaat qiling.
- * Peshtaxta xodimlariga havo kemasiga bortiga chiqish taloni, tovar va shaxsni tasdiqlovchi hujjatni ko'rsatish. Mahsulot butun, qadoqlangan va yo'lovchining yonida bo'lishi muhim.
- * Mahsulot tekshirilgandan so'ng, pul bank kartasi yoki hisob raqamiga avtomatik ravishda o'tkaziladi.

Qaysi tovarlarga Tax Free qo'llanadi?

Yangi qoidalariga ko'ra, tovarlar toifalari bo'yicha cheklovlar deyarli bekor qilindi, shuning uchun chet elga olib chiqiladigan har qanday chakana savdoda sotib olingan tovarlar uchun QQSni qaytarish mumkin.

Avvalroq tasdiqlangan tovarlar qatorida quritilgan mevalar, yong'oqlar, parfyumeriya, kosmetika, charm va mo'yna mahsulotlari, yog'och buyumlar, gilamlar, ipak mahsulotlari, kiyim-kechak va aksessuarlar, poyabzal, sopol buyumlar, maishiy texnika, telefonlar, soatlar, o'yinchoqlar, sport mollari va boshqalar bor.

Tax Free tizimiga kiritilgan tovarlarning to'liq ro'yxati bilan tanishish va qo'shimcha ma'lumotni (<https://taxfree.soliq.uz/>) havolasi orqali bilib olishingiz mumkin.